

Քննարկումներ թիրախային (ֆոկուս) խմբերում

Նպատակ

Թիրախային (ֆոկուս) խմբերը ձևավորվում են համայնքի այն անհատներից, որոնք պատկանում են որոշակի մասնագիտական, տարիքային, սեռային կամ սոցիալական խմբերին, այն է՝ վարչական աշխատողներ, բուժանձնակազմ, ուսուցիչներ, ֆերմերներ, կանայք, տարբեր տարիքային խմբերի երեխաներ (տղաների և աղջիկների հավասար ներգրավվածություն, հաշմանդամություն ունեցող երեխաների առկայության դեպքում՝ նրանց ներգրավվածություն, օտարալեզու երեխաների մասնակցություն): Դպրոցականներից ձևավորված ֆոկուս խմբերում քննարկման խնդրո առարկան, հարցերը նախօրոք ներկայացվում են դպրոցի ուսուցչի, հոգեբանի ուշադրությանը՝ ակնկալելով մանկավարժի մասնագիտական խորհուրդը: Թիրախային (ֆոկուս) խմբերում քննարկումներ կարող են իրականացնել միայն ՎԽԿԲ անցկացնելու փորձ ունեցող մասնագետները (քննարկվող հարցերն են՝ դպրոցը որպես անվտանգ, վտանգավոր, ռիսկային միջավայր, աղետների ռիսկի նվազեցման ոլորտի իմացություն, արտակարգ իրավիճակներում վարվելականոններ, միջավայրի մասին իմացություն, ընտանիք, տուն և աղետների ռիսկի նվազեցմանն առնչվող խնդիրներ, համայնքին սպառնացող վտանգներ, վտանգի նվազեցմանն ուղղված իրականացված միջոցառումների վերաբերյալ իմացությունը և այլն):

Այս խմբերը ձևավորվում են նաև համակարգողի կամ համայնքի ղեկավարի/բնակավայրի վարչական ղեկավարի անմիջական օգնությամբ, որի նպատակն է հստակեցնել բոլոր այն խնդիրները, որոնք կապված են համայնքում իրազեկվածության մակարդակի հետ: Թիրախային (ֆոկուս) խմբերում քննարկումները նպաստում են տարբեր տեսակի տեղեկությունների հավաքագրմանը: Այդ քննարկումները կարող են կենտրոնանալ կոնկրետ թեմայի շուրջ, որտեղ խմբի անդամներն ազատ կարողանում են արտահայտվել: Ընդ որում, խումբը պետք է կարողանա ճիշտ ձևով անցկացնել քննարկումը, կառավարել ընթացքը՝ պահպանելով դինամիկան: Քննարկումները բացահայտում են իրական ռիսկերի նկատմամբ այն շերտերի խոցելիության աստիճանը, որոնց ներկայացուցիչներն ընդգրկված են թիրախային (ֆոկուս) խմբերում:

Հնարավորինս ներգրավել նաև տարիքով մարդկանց, որոնք կարող են էական տեղեկություններ հաղորդել ժամանակի ընթացքում տեղի ունեցած փոփոխությունների վերաբերյալ: Նմանատիպ մոտեցում պետք է կիրառել նաև առանձին ոլորտներում առկա խնդիրները քննարկելիս, օրինակ՝ մարդու առողջության, գյուղատնտեսության, շրջակա միջավայրի, բնակավայրի և

Ենթակառուցվածքների, կենսապահովման և այլն: Պետք է աշխատել հնարավորինս ապահովել տղամարդկանց և կանանց հավասար մասնակցությունը, քանի որ տարբեր երևույթների մասին նրանց ունեցած իմացությունը կամ մեկնաբանությունները կարող են էականորեն տարբերվել: Ոչ պակաս կարևոր է տեղեկատվությունը եղանակի կանխատեսման ավանդական մոտեցումների/ձևերի մարդկանց իմացության վերաբերյալ, հաշվի առնելով, որ պաշտոնական կանխատեսումները, ագրո-օդերևութաբանական ծառայություններն ու տեղական մակարդակում կլիմայի փոփոխության առանձնահատկությունները հաճախ հասանելի չեն: Այս ամենը, համակցելով մյուս գործիքներով հավաքագրված տեղեկատվության հետ, կարող է լավ հիմք հանդիսանալ հետազայում ոչ միայն ռիսկերի նվազեցման, այլ նաև կլիմայի հարմարվողականության ծրագրերը մշակելիս և պլանավորելիս: Քննարկումներն ավելի արդյունավետ դարձնելու նպատակով գերադասելի է յուրաքանչյուր թիրախային խմբի համար մշակել թեմատիկ հարցերի շրջանակ, որը թույլ կտա ուղղորդել քննարկումների ընթացքը:

Քաղաքային համայնքներում թիրախային խմբերը ոլորտային ներկայացուցչության սկզբունքով ձևավորելը շահեկան է, քանի որ հնարավորություն է ստեղծում կլիմայի փոփոխության ոլորտային ազդեցությանը անդրադառնալու համար, ոլորտային ռիսկերը բացահայտելու և հարմարվողականության ոլորտային լուծումներ ձևավորելու համար: Գյուղական համայնքներում նման մոտեցումը քիչ հավանական է՝ ընդգծված ոլորտային բազմազանություն չլինելու պատճառով: Սակայն, անգամ այս պարագայում, թիրախային խմբերում հնարավոր է քննարկել առանձին ոլորտներին վերաբերող հարցեր, ինչպիսիք են՝ մարդու առողջությունը, գյուղատնտեսությունը, ջրային ռեսուրսները, բնակավայրերն ու ենթակառուցվածքները և այլն:

Թիրախային խմբերում քննարկումները նպատակ ունեն վեր հանելու մասնակիցների իրազեկվածությունը, տեսակետը համայնքի համար կենսական նշանակություն ունեցող խմբերի՝ այդ թվում, համայնքին սպառնացող վտանգների վերաբերյալ: Կլիմայի փոփոխության տեսանկյունից էական է ծավալել առանձին ոլորտներին վերաբերող քննարկումներ (մասնավորապես քաղաքային միջավայրում), հնարավորինս պարզելու համար թե ըստ խմբի անդամների ինչ ազդեցություն է ունենում կլիմայի փոփոխությունը այս կամ այն ոլորտի վրա:

Ակնկալվող արդյունքներ

Աշխատանքը թիրախային (ֆոկուս) խմբերի հետ ՎԽԿԲ գործընթացում շատ կարևորվում է, քանի որ արդյունքում ձևավորվում են համայնքի զարգացման որոշակի ոլորտների՝ գյուղատնտեսական, բնապահպանական, առողջապահական,

ՏԵՂԱԿԱՆ ՄԱԿԱՐԴԱԿՈՒՄ ԱՂԵՏՆԵՐԻ և
ԿԼԻՄԱՅԱԿԱՆ ՌԻՄԿԻ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ
ԳՈՐԾԻՔԱԿԱԶՄ

քաղաքաշինական, հողօգտագործման և այլն, խոցելիության աստիճանը և ռիսկերը, ներառյալ կլիմայի փոփոխությամբ պայմանավորված, ինչպես նաև քննարկվում են համայնքի համար կենսական նշանակության խնդիրների լուծմանն ուղղված հնարավոր ձեռնարկումները: Նման քննարկումները լավ նախադրյալներ են ստեղծում հետագայում համալիր մոտեցումներ ձևավորելու համար՝ ռիսկերի նվազեցման և կլիմայի փոփոխության հարմարվողականության լուծումները ոլորտային զարգացման պլանների հետ համադրելու և ինտեգրելու նպատակով: